

Ringlets kennel

SATTE DE JAKTLIGA EGENSKAPERNA I FOKUS

Text: Kerstin Andersson

Hur det började:

Tänk hur slumpen kan göra att man får ett helt liv förändrat. För många herrans år sedan jobbade jag som ridinstruktör/ridskolechef och hade också egna hästar som jag tävlade med. Jag var ofta upptagen både kvällar och helger och Bengt kände att han gärna ville ha en hund att träna lite lydnad med, gå långa promenader och ha som sällskap. Inget särskilt önskemål om ras mer än en större, aktiv och socialt trevlig hund. Nu råkade det slumpa sig så att en av mina vuxna

elever på ridskolan, Gunilla Karlström, Uved's kennel, hade kvar en 4-månaders hanvalp och så frågade hon om det inte skulle passa för Bengt och mig. Rasen? Curly coated retriever... vilket vi knappt visste vad det var... och så flyttade "Rulle", SE UCH Uved's Cucumber, in hos oss. Med facit i hand var det början på ett nytt intresse och något som kom att påverka vårt liv i allra högsta grad.

Efterhand försvann hästarna och

Ovan: Blazeaway Lilly Trotter

T.v: Uved's Cucumber

hundarna blev istället allt fler, jag bytte yrke och blev lärare och hundinstruktör, Bengt blev jaktprovsdomare, vi födde upp retrievers för jakt och jaktprov, apporterade på små och stora jakter, tävlade på elit- och SM-nivå, fick fram jaktchampions och alla våra vänner levde inom samma del av hundvärlden. Så är det idag också även om curlies har bytts ut mot labradorer av jaktlinjer sedan många år.

En riktigt bra apportör - hur är den och vilka egenskaper behövs?

Intresset för jakt, jaktprov och träning inför det växte och allt eftersom insåg vi vad som krävs av en riktigt bra apportör och vilka

medfödda egenskaper en sådan måste ha. Vi tränade med, och tävlade mot, andra retrieverraser och vi såg inte curlyn som någon man vare sig ska upp- eller nedvärdera - den ska bedömas jaktligt på samma sätt som alla andra retrieverraser.

För att jakt ska kunna bedrivas etiskt måste apportörerna arbeta snabbt och effektivt. En långsam hund hinner inte ikapp en skadad fasantupp, en hund som inte är 100% fokuserad på sin uppgift blir klart ineffektiv, en alltför självständig hund som inte lyssnar på föraren på långt håll går inte att få till rätt område dvs. där man vet att fågeln landat, en alltför förarbunden och försiktig hund fungerar inte bra

T.v: Ringlets Coaly Storm (Kajsa Markusson), Ringlets Catchy Twister (Kerstin Andersson) & Ringlets Constant Wind (Eva Wiklund)

och en hund utan stark jakt- och apporteringslust håller inte i jobbiga och svåra lägen under kanske en hel dag.

Så vilka egenskaper vill vi ha när vi letar både avelsdjur och egna hundar? En aldrig sinande jaktlust är grunden och sedan behövs samarbetsvilja, koncentrationsförmåga (inte låta sig störas av annat utan helt fokusera på sin arbetsuppgift), mod, hundtolerans och stresstålighet om man nu ska försöka ta fram de viktigaste.

Man kan inte ha avelsmål med krav på många egenskaper då det medför att inga egenskaper kommer att förbättras då det är omöjligt rent genetiskt. Man brukar säga att man inte kan ha mer än ett par prioriterade egenskaper för att man ska

nå förbättringar med just de. Att t.ex ha krav/avelsmål för många jaktliga egenskaper samtidigt som man ska ha många exteriöra krav, krav på många mentala egenskaper och dessutom kanske många/flera defekter och sjukdomar inom rasen låter bra men är omöjligt att genomföra med framgång. Så... vi prioriterade jaktligt goda egenskaper.

Vi såg att många curlies saknade en del av de här jaktliga egenskaperna och vi började se oss om i världen för att hitta var man fortfarande använde curlies som jakthundar/apportörer. Och var landade vi? I Australien och Nya Zeeland.

Curlies för jakt och jaktprov

Sommaren 1988 kom valpen "Rinnie" SE UCH Blazeaway

T.h: Ringlets Raise The Wind
Nedan: Uved's Onion

Ovan: Ringlets Vanquishing Gale
T.h: Ringlets Rattling Breeze

Lilly Trotter från Australien till Sverige och oss, och hon skulle bli den hund som är grunden för alla Ringlets curlies. Hon var av Nya Zeeländska linjer med mycket jakt och hon visade sig besitta alla de där jaktliga egenskaperna vi ville ha och var en fantastisk både jakt- och jaktprovshund.

Som fyraåring råkade Rinnie ut för en svår olycka där hon bl.a. fick ena höftledskulan avslagen på två ställen. Kulan opererades bort och ingen protes sattes in utan lårbenet slutade utanför leden och nu skulle enbart muskler hålla benet någorlunda stabilt. Ingen trodde att

Rinnienågonsin skulle kunna arbeta fullt ut igen, men med sin enorma jaktlust, arbetsvilja, envishet och en superstark mentalitet tog hon sig trots sitt svagare bakben hela vägen tillbaka till livet som jakt-hund. Hon startade på prov och

tävlingar och levde ett långt och innehållsrikt liv till den sista dagen drygt 14 år gammal.

Rinnie gick upp i elitklass på jaktprov och tog ett par 2:a pris, togs ut som bästa elithund i Värmland och deltog flera gånger på LAG-SM.

Jag minns... på ett av elitproven där sökete delvis gick på mycket sank myrmark intill vattnet och där hundarna fick ta sig upp och ner på flytöar för att söka av all mark. Många av hundarna undvek den här jobbiga delen och sökte mest i den lättare terrängen. Rinnie slet och kämpade på myren och flytöarna, och trots sitt svagare vänstra bakben gav hon inte upp

utan fick hem fåglarna. Vi stod och såg på hennes sök uppifrån en höjd och domaren utbrast utan att veta om Rinnies handikapp: "Det här är en sådan hund som triggas av motstånd. Ju jobbigare och svårare det är desto mer kämpar hon!"

Och visst var det så och än idag blir mitt hjärta alldeles varmt när jag tänker på min härliga, envisa och tappra Rinnie med den enorma jaktlusten. Du och jag, Rinnie, du och jag.

Vi hade också hanen "Robin", SE UCH Uved's Onion, som också visade fina retrieveregenskaper och liksom Rinnie tog flera 2:a pris i elit, och innan det blev bl.a. Provbäst med 1 HP i unghundsk-

Ringlets Rattling Breeze

Ringlets Vanquishing Gale, Ringlets Rattling Breeze & Ringlets Catchy Twister

lass.

Rinnie och Robin fick en kull valpar där två systrar stannade hos oss: den bruna "Russin", SE JCH SE UCH NO UCH INT UCH Ringlets Rattling Breeze, och den svarta "Rassel", SE UCH Ringlets Raise The Wind.

På jaktprov blev båda tikarna flera gånger Provets Bästa Hund i både unghundsklass och öppenklass och Rassel toppade det med 1HP i båda klasserna. De startade i elitklass med pris och Russin blev första curly i Sverige att ta ett 1:a pris som sedan följdes av ytterligare två 1:or och ett godkänt praktiskt prov på godset Sundsta på en hel dags

Ringlets Eldgnista

and- och fältfågeljakt där hon fick bekänna färg under intensiv skottlossning och med ett par hundra fällda fåglar.

Russin blev därmed Europas första curly att få titeln Jaktchampion!

Ovan: Ringlets Vanquishing Gale
T.v: Ringlets Vindil

Russin deltog tre gånger som medlem i Värmlands lag på LAG-SM.

Jag minns... när Russin och jag gick det praktiska jaktprovet för championatet. Under hela dagen hade Russin arbetat bra på både änder, raphöns och fasaner och jag visste att om hon bara avslutade dagen på samma sätt så skulle hon

vara Jaktchampion.

Jag försökte vara lugn och hålla huvudet kallt för att kunna föra Russin på bästa sätt men nervositeten gjorde sig påmind inför den sista såten. Den allra sista fågeln, en fasantupp, hade gått ner längre fram och den vara bara lätt påskjuten och fasaner är otroligt snabba och skickliga på att dels ta sig undan och dels att gömma sig och ligga blickstilla och trycka. Domaren sa till mig att skicka Russin och hon drar iväg. Vi ser hur hon söker runt på platsen för att sedan beslutsamt dra iväg med låg nos, och hon försvinner in i skogen och är borta. Vi väntar....och väntar... och jag är torr i munnen och hjärtat slår snabbt och hårt.

Jag hinner tänka många tankar på misslyckande.... men DÅ... hör vi det skrockande lätet som talar om att Russin har närkontakt med fasanen och efter en stund kommer hon med den i ett stadigt grepp. Domaren säger när han tar emot fågeln: "Det är med en sådan här apport man vinner mästerskap!" Och jag är så stolt när jag tittar ner på min underbara Russin!

Både Russin och Rassel gick i avel och producerade en hel del avkomor som startade och tog pris på jaktprov, och här sticker en tik ut undan Rassel nämligen "Steffi", SE JCH NO JCH INT UCH SE UCH NO UCH NO V-99 SE V-00 Ringlets Vanquishing Gale.

Steffi var något alldeles extra och jag minns med glädje och stolthet hur det var att träna och föra henne under hennes jaktprovskarriär...

- När Steffi var endast 16 månad-

er var hon enda hunden med 1 HP vid ett prov med över 80 startande retrievers i samma klass.

- Vid två års ålder blev Steffi Provets Bästa Hund i öppenklass, i konkurrens med mer än 40 andra retrievers.
- Tre år gammal gjorde Steffi sin debut i elitklass och startade tre gånger.
- Resultat: Steffi fick 1:a pris alla tre gångerna!!!
- Vid ett av de tre elitproven blev hon Provets Bästa Hund i kamp med 30 retrievers, mest jaktlabradorer.
- Hon avslutade sin synnerligen snabba väg mot sin titel genom att i slutet av oktober genomföra det praktiska jaktprovet på ett utmärkt sätt och vid en ålder av endast tre år gick hon i moster Russins fotspår och blev Jaktchampion!
- Steffi startade totalt sex gånger i elitklass i Sverige och Norge

Ovan och t.h: Ringlets Vanquishing Gale

(där hon även blev Provets Bästa Hund) och tog fem 1:a pris och ett 2:a pris.

- Steffi deltog på LAG-SM flera gånger.
- Hon är enda curly att kvalificera sig för, och starta på, Svenska Retrievermästerskapen. 1999 och 2001 deltog hon i konkurrens med den yppersta eliten av retrievers i Sverige. Hon gjorde ett bra arbete båda gångerna och 2001 gick hon vidare till semifinal.

Jag minns... den gången när Steffi startade elitklass i Norge. Jag och några andra startande gick på morgonen ner till provplatsen och försökte gissa var de olika uppgifterna kunde tänkas vara t.ex. dirigeringsarna. Vi såg några snitslar och kom fram till att det måste vara där de låg. Trodde vi ja.... döm om vår förvåning och halvpanik när domaren senare visar var vattendirigering de facto var. Jisses så lång och svår! Det här kommer aldrig att gå. Jag känner hur jag blir alltmer nervös när jag väntar på att det ska bli vår tur att starta. Men om jag och Steffi ska kunna samarbeta så måste jag vara trygg och tydlig och jag lyckas vända min nervositet till fokus och koncentration på hur jag ska föra Steffi

precis i nästa moment, nästa stund, nästa sekund. Steffi jobbar effektivt, tyst, stabilt och snabbt igenom hela provet och när vi kommer till den avslutande vattendirigeringen tar jag ett djupt andetag och Steffi och jag tittar bort mot den avlägsna stranden där apporten ska ligga. Steffi simmar målmedvetet och starkt och tar direkt de få tecken jag behöver ge henne för att styra henne exakt rätt. När hon vänder ner i vattnet därute med apporten i munnen släpper spänningen och jag jublar inombords.

Resultatet blev ett 1:a pris, Provets Bästa Hund och Norsk Jaktchampion!

I aveln gav Steffi totalt 22 avkommor varav 10 jaktmeriterade, och hennes första kull blev något alldeles extra, ja faktiskt helt unik i världen, nämligen Ringlets C-kull som föddes 1999.

Av de åtta valparna startade sex på jaktprov och fyra stycken gick upp i elitklass och tre av dem blev Jaktchampions! Tre kullsyskonsom tog sina championtitlar inom tre veckor samma år var och är helt fantastiskt!

Här är de tre syskonen som blev Jaktchampions:

Tiken "Niki", SE JCH Ringlets

Ovan: Ringlets Catchy Twister

T.v: Ringlets Rattling Breeze & Ringlets Raise The Wind

Catchy Twister som vi behöll och jag förde.

Hanen "Willi", SE JCH SE UCH Ringlets Coaly Storm ägare/förare Kajsa Markusson.

Hanen "Tarras", SE JCH SE UCH Ringlets Constant Wind ägare/förare Eva Wiklund.

Jag minns... när vi startade på den stora lagtävlingen på Elmia Game Fair i Jönköping och jag och Niki var ett av de tre elitekipagen i laget. Niki var som alltid enda curly på sådana här tävlingar och prov. Vårt lag slutade på en hedrande bronsplats vilket var jättekul! Domare var Bill Meldrum, tidigare gamekeeper hos Storbritanniens drottning Elisabeth på Sandringham House, och han är en av de mest erfarna och kunniga inom jakt med retriever så det var med stor respekt och vördnad vi alla noterade hans bedömning.

Efter dagens prisutdelning skulle Bill Meldrum dela ut priset till bästa individuella hund under tävlingen. Vem kan det vara av alla duktiga hundar? Alla deltagare tittar spänt på domaren... "Curly Coated Retriever RINGLETS CATCHY TWISTER!!"

Att jag inte svimmade.... och det var fantastiskt att under applåder från alla andra lag och övrig publik gå fram med Niki och ta emot priset. Niki, min ständiga lilla lagkamrat som alltid ställde upp.

Den fjärde kullsystemen som gick upp i elitklass var "Sally" SE UCH NO UCH INT UCH Ringlets Conquering Gale ägare/förare Karin Sköld. Sally blev i sin tur mor till "Kama", Vilsan's Nordanvind som blev Finsk Jaktchampion, ägd/förd av Petri Paavola.

Steffi gav ytterligare två avkomor

Ringlets Constant Wind, Ringlets Conquering Gale, Ringlets Catchy Twister & Ringlets Coaly Storm

med pris i elitklass: SE UCH Ringlets Vindil ägare/förare Eva-Lena Asplund och SE U(U)CH Ringlets Eldgnistaägare/förare Eva Wiklund.

Många startande Ringletscurlies under åren

Nu har jag bara nämnt de som startat elitklass men det finns en hel del av våra uppfödningar som startat både unghundsklass (som fanns förr), nybörjarklass och öppenklass. Även här har vi hundar som tagit 1:a pris i alla de klasserna.

Som uppfödare blir man både stolt och tacksam, och att dessutom kunna konstatera följande känns helt fantastiskt:

Åtta curlies har blivit jaktchampions i Europa varav fem är Ringletshundar och två har en förälder ur Ringlets C-kull.

Träning och tävling med curlies - är det någon skillnad mot t.ex. jaktlabradorer?

En bra curly är lika bra som en bra labrador och har båda hundarna de rätta jaktliga egenskaperna är det ingen större skillnad att träna dem. Vi har aldrig gjort skillnad på träning och tävling av curlies och labbar och har alltid haft träningskompisar med andra retrieverraser. Här gäller det enbart hunden som individ som avgör hur man bäst tränar den oavsett ras.

När det gäller tävling och prov har vi aldrig någonsin känt oss dömda på förhand eller bortdömda av någon domare för att vi haft curlies, och vi har startat många gånger med både curly och labbe.

Jag roade mig med att räkna ut på RasData hur många officiella jaktprovstarter Bengt och jag gjort

med curlies, och då är inga LAG-SM, WT eller andra inofficiella tävlingar medräknade: 117 starter!

En blick i backspegeln

Under många år var våra curlies och allt som följde med, vår avel, våra valpköpare, alla prov, tävlingar och träningar en mycket stor och viktig del av våra liv. Det har helt enkelt blivit en livsstil och vi lever fortfarande i jakttrievervärlden men numera med labradorer.

När jag tänker tillbaka drygt 30 år så inser jag att våra första trevande

steg som nybörjare på jaktträning med våra curlisar var starten på den fantastiska resa som gett oss så många goda vänner, bästa kompisar, upplevelser, sorg och glädje, kunskap och erfarenheter... och allt detta på grund av våra hundar. Så TACK alla hundar som funnits och finns i våra liv!

T.h: Ringlets Vanquishing Gale

Nedan: Ringlets Vanquishing Gale, Ringlets

Rattling Breeze & Ringlets Catchy Twister

